

Mūsų LIETUVA

MŪSU LIETUVA
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Jornal Litvano «NOSSA LITUANIA»

DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

Avenida Zelina, 706 — Caixa Postal 371
SÃO PAULO

Atskiro numerio kaina Cr.\$ 2,00

NR. 117 (39)

SÃO PAULO — BRASIL, 1951 M. RUGSĖJO MĖN. SETEMBRO 22 D.

IV METAI

BRAZILIJOJE...

Nelaimė Campinas mieste

Pereitą sekmadienį dienos metu Campinas mieste kine Rink vyko dienos spektaklis, kuriam daugiausia dalyvavo vaikai ir jaunuomenė. Salė buvo pilna žmonių. Staiga apie 45.30 val. įgriuvo į didelės salės vidų visas stogas ir lubos, palaidodamos salės žiūrovus po lentomis, balkiais, plytomis ir visokiu gruzu.

Kilo didelė panika, sužeistųjų vaitojimai ir bendras sąmyšis. Netrukus prasidėjo gelbėjimo darbai. Didžiulė tragedija apgaubė Campinas miestą.

Iš po griuvėsių buvo ištraukta virš 20 asmenų užmuštų, o sužeistųjų skaičius siekė virš 200 žmonių. Dar nėra oficialiai nustatytos šios didelės nelaimės priežastys.

Yra žinoma, jog kino pastatas yra 10 metų senumo. Statant stogą anuo laiku buvusi pavartota medžio medžia ga iš kokių tai kitu nugriautų namų.

Prieš 6 mėnesius tulas elektrikas, kuris taisė elektros laidus, pastebėjo, kad medinės stogo dalys buvusios api puvusios, apie ką pranešė kieno savininkui, bet pastarasis nepadarė jokių pataisymų.

Dėl įvykusios nelaimės vyrauja Campinas mieste ir São Pauloje didelis susijaudinimas. Pagelbą tiekiant atsirado daug savanorių, tarpe jų nemaža asmenų, kurie davė savo kraujo gelbėti sužeistiesiems.

KARDINOLAS SPELLMAN ATVYKS Į BRAZILIJĄ

JAV kardinolas primas Spellman, kaip praneša Rio de Janeiro spauda, žada atvykti į Braziliją lapkričio mėn. 22 d. kada dalyvaus Padėkos šventės iškilmėse.

Kardinolas Spellman yra vienas iš labiausiai žinomų Amerikos kardinolų ir pagarsėjęs, kaip didelis dvasios žmogus, kurio veiksmai turi daug įtakos šiaurės Amerikos gyvenime.

Nauja lėktuvo nelaimė

Nesenai tik nuskambėjo skaudi VASP kompanijos lėktuvo nelaimė pačiame São Paulo mieste, kur žuvo 13 asmenų, dabar vėl pranešama nauja nelaimė, kuri ištiko šį pirmadienį Real kompanijos lėktuvą skrendantį iš Rio de Janeiro į São Paulo. Lėktuvas atsimušė ir krito prie

Ubatumirim São Paulo valstybėje. Visi keleiviai kartu su įgula (10 žmonių) žuvo.

RINKS PREFEITĄ

Valstybės saugumo sumetimais strateginės reikšmės turinčių miestų prefeitai buvo skiriami gubernatorių Prie tokių miestų priklauso São Paulo, Santos ir dar keletas miestų.

Dabar šis įstatymas federaliniame parlamente pakeičiamas. Reiškia, spalio 14 d. kada bus renkami atstovai į miesto savivaldybę, São Paulo gyventojai, turintieji teisę balsuoti, rinks ir prefeitą.

Tarp žymesniųjų kandidatų yra minimi vardai buvusiu prefeitu, kaip Lineu Prestes, Prestes Maia, dabartinis prefeitas Armando Ferreira de Arruda ir kiti.

100 Metų Suokiųjų Darbų Kalėjimo

Kriminalinis São Paulo teismas neseniai nuteisė vieną žmogų, kuris yra įvykęs bent kelias žmogžudystes, 100 metų suokiųjų darbų kalėjimo. Dabar pranešama, jog nušikaltėlis per savo advokatą paprašė bausmės sumažinimo pareikalavdamas savo bylos peržiūrėjimo.

Papangi žmogžudys turi 4 nusikaltimus ant savo sąžinės, tai daugiausia galėtų išsiprašyti 20-30 metų mažiau, tokiu būdu liokant kalėti dar 70-80 metų, kas žinoma neturės dides reikšm palyginus su 100 metų.

Europos Kariuomenė

Iš Paryžiaus pranešama, jog, atrodo, amerikiečiai ir anglai galutinai susitarė su prancūzais dėl būsimos vokiečių kariuomenės.

Amerikiečiai su angliais su tiko su prancūzų reikalavimu, kad būtų įsteigta bendra vakarų Europos kariuomenė, kurioje dalyvaują vokiečių daliniai. Tokiu būdu nebus atgaivinta atskira vokiečių kariuomenė. Iš kitos pusės prancūzai nusileido ir nestatė jokių ribų vokiečių kariuomenės atskirų dalinių dydžiui nustatyti. Reiškia, Europos kariuomenė galės būti vokiečių pilnos sudėties divizijos, komanduojamos vokiečių generolų ir kitų vokiečių kariškių.

Dr. Franchini Netto, antras iš kairės, lankymosi metais Lietuvoje, Kauno aerodrome. Šalia jo buvęs Lietuvos konsulas São Paulo Dr. P. Mačiulis.

Iš šios kelionės grįžęs Brazilijon Dr. Franchini Netto parašė knygą «Lituanis Pais do Ouro Setentrional».

Serga Anglijos Karalius

Speciali daktarų komisija, kuri paskutinėmis dienomis tyrinėjo Anglijos karaliaus Jurgio VI sveikatą, paskelbė specialų sveikatos biuletinį, kuriame nurodoma, jog viena me karaliaus plautyje yra įvykę struktūrinių pasikeitimų. Ką šie pasikeitimai reiškia, biuletinyje nebuvo paaiškinta.

Anglijoje jaučiamas didelis susirūpinimas karaliaus sveikata ir žmonės gauda laikraščius ieškodami tikslesnių žinių apie monarko sveikatos būklę.

NAUJAS JORDANIJOS KARALIUS

Nesenai buvo nužudytas revolverio šūvais Jordanijos karalius Abdul. Spėjama, kad nužudymo priežastys buvusios politinės. Senasis karalius buvo žinomas Anglijos draugas ir susitaikymo su žydais šalininkas.

Naujuoju karaliumi buvo karūnuotas Abdulos sūnus Talal I, kuris pastaruoju laiku gyveno Šveicarijoje ir gydėsi. Naujasis karalius panaikino kai kuriuos senuosius krašto papročius, pvz. uždraudė bučiuoti į ranką visiems savo pavaldiniams, kurie atvyks ta jo aplankyti.

Trumpai...

— Lenkijoje komunistai paskelbė 12 metų kalėjimo du kunigus jezuitus.

— Šios savaitės trečiadienio vakare São Paulo teatre operose Cavaleria Rusticana ir Paglaci dainavęs pasaulio garsenybė Benjaminas Gigli, gavo atlyginimo 120 tūkstančių kruzeirų.

Dainininkas yra 64 metų amžiaus, bet dainuoja ir vaidina dar labai puikiai.

— Pietų Pfrikoje seniausias europietis, švedas, yra 121m. amžiaus.

— Italijoje valdininkai streikavo 24 valandas. Traukiniai nevažinėjo, daugumas įstaigų, ministerijų, išskyrant užsienio reikalų, nedirbo. Telegrafo tarnautojai dirbo. Kokių nors incidentų nebuvo.

— Amerikos kariuomenė darys manevrus su atominiais ginklais. Manevrai vyks Nevada estade, kur yra daug dykumų.

— Iš Amerikos pranešama, jog 22-oji Amerikos karo aviacijos sunkiųjų bombonešių grupė iš savo bazės Kali fornijeje rugsėjo 24 dieną persikėlė į Angliją. Visi lėktuvai laimingai nusileido Anglijoje.

Toji grupė turi savo sudėtyje sunkiuosius B-29 bombonešius, kurie gali skristi tolimuosius skridimus, bet nebuvo praneštas jų skaičius.

— Amerikoje veikianti «Kovos dėl laisvės» organizacija paskelbė savo statistikos duomenis, pagal kuriuos yra nurodoma, jog kiekvieną mėnesį iš visų kraštų, kurie randasi anapus geležinės uždangos perbėga į laisvuosius kraštus apie 20.000 asmenų. Ne visiems jiems pasiseka pabėgti į laisvę, daugelis iš jų taip pat paaukoja savo gyvybę, kad tik išbėgtų iš «raudonojo rojaus».

— Amerikos saugumas ieško nežinia kur, nuo praėjusio pirmadienio, dingusio atominės energijos žinovo fiziko Milton Pugh, kuris dirbo prie krašto ginimo planavimo. Taip pat dingė vienas kapitonas dirbęs prie atominių ginklų.

— Argentinoje nukrito karo lėktuvas: žuvo jame buvusieji 4 kariškiai.

— Rugsėjo mėn. 19 d. suėjo 100 metų didžiajam «New York Times» dienraščiui. Jo tiražas savaitės bėgyje, kas diena siekia 500 tūkstančių. O sekmadieniais išeina padidintas ir spausdina milijoną ir 100 tūkstančių egz.

Dienraštis nekarta yra talpinęs ir Lietuvos reikalą ginančių siraipsnių.

— Graikija ir Turkija yra pakviestos į siaurės Atlanto pakta. Tas nutarimas padarytas dabar vykstančioje Otavos konferencijoje.

SOPAS PRONTAS HELIO
PRONTAS EM 5 MINUTOS
PALADAR CASEIRO

NEGALIME IGNORUOTI

JAV Kongresmanas Harold D. Donohue

Pasaulis nežino visų baisių smulkmenų to, kas įvyko ir vyksta Lietuvoje už tam sios, nepermatomos geležinės uždangos. Tačiau mes žinome, kad baisioji geležinė uždanga sunaikino bei nukankino šimtus tūkstančių dievobaiminų lietuvių dėl jų meilės savo kraštui. Jų religinis tikėjimas sudaro jų stipriausią priešpriešinimą tiranijai.

Šimtai tūkstančių lietuvių buvo išplėsti iš jų šeimų ir jų namų vergų darbam Sibire. Šių vergų darba Stalinas naudoja aprūpinti Rusiją toli mesnei ekspansijai, tolimesniam despotizmui, tolimesniems persekiojimams ir, gal būt, net karui.

Žinoma, mes negalime ir neturime užmerkti savo akis prieš šią neteisę, užsikišti savo ausis pagelbos šauksmams ir uždaryti savo širdis kentėjimams, kurie, kaip mes žinome, vyksta už geležinės uždangos. Neprašdami savo garbės, mes nebegalime ilgiau ignoruoti žmogiškosios tragedijos, kurią slepia geležinė uždanga. Mes nebegalime ilgiau pakęsti tos gėdos, kurią jaučiame toleruodami tokio brutalaus palaikymo. Mes nebegalime ilgiau pakęsti savo galvų savivarboje, jei mes yliai duosime savo pritarimą ateistinei politinių vadų grupei, kurie patys pasirodė neišvengiamai krikščioniškąjį humanistikumą ir bet kokią krikščioniškos teisingumo supratimą.

Politinės nepriklausomybės principas, plaukiantis iš Jungtinių Tautų deklaracijos ir Atlanto Chartos yra tuščias faras akyvaizdų lietuvių tautos dabartinės spaudos Lietuva yra begėdiškos pergalės auka, ji yra auka tamsios ir ciniškos diplomatinės kompanijos, kokia tik yra bet kada didelės valstybės varyta prieš šaunų, garbingą, bet silpną kaimyną.

Nors mes gedime dėl jos dabartinės kančios, bet nėra pagrindo pasiduoti nevilčiai. Lietuva pakartotinai savo istorijoje įrodė, kad jos žmonės eventualiai gali pakelti laikiną triumfą.

...Aš tvirtai tikiu, kad Jungtinėse Valstybėse dauguma amerikiečių vis daugiau susirūpina likimu Lietuvos, kuri stovi kaip kaltinantis liūdinis kas dėl mūsų netęsėjimo gyventi ir veikti pagal principus, už kuriuos mūsų žmonės kariauja ir mirė dviejuose karuose. Aš laikau kiekvieno mūsų vyriausybės pareigūno iškilminga pareiga iškelti savivaldos panaikinimą, įvykdytą mažųjų tautų, kaip Lietuva, atžvilgiu iš Rusijos vyriausybės pusės per apgaulę, gazdinimą ir spaudimą. Antrasis pasaulinis karas buvo vedamas su aiškiu nusištamymu ir paskelbtu tikslu, kad po bendros pergalės bus atstatyta savivaldyba ir teritorinis integralumas pavergtų tautų pasauly. Šitas pasižadėjimas turi būti įvykdytas.

Lietuvos ir kitų mažųjų tautų likimas sudaro moralinį mūsų tautos ir Jungtinių tautų sąžinės iššaukimą pritaikyti didžiuosius, pagrindinius

laisvės principus visoms tautoms.

Išeidama iš paprasto teisinio gumo mūsų vyriausybė turi reikalauti, kad Lietuvos žmonės būtų pripažinti jų ne-

Lietuviai Pasaulyje...

A. KUPREVIČIUS ARGENTINOS ŠIAURĖJE

Argentinos šiaurinės provincijos Misionės sostinėje Posadas mūsų žymusis pianistas Andrius Kuprevičius davė penkis koncertus. Koncertai įvyko rugpjūčio 3, 4, ir 5 dienomis. Trys koncertai buvo geriausiose Posadas salėse, kur buvo susirinkusi rinktinė miesto publika išklausti jiems jau pažįstamo ir prieš metus juos žavėjusio pianisto virtuoso koncertu.

Kaip paprastai Andrius Kuprevičius su dideliu įsigyvenimu ir nepaprasta technika šiuose koncertuose išpildė Bach, Beethoven, Chopin, Čiurlionį ir kitus pasaulinius autorius. Jų kūriniai vertė vi siems žinoma, bet nuo pianisto priklausoma, kad tie kūriniai būtų perduodami publikai gražiausiose savo skambėjimuose. Posadas miesto publika sutiko su nepaprasta ir palydėjo kiekvieną pianisto virtuoso išpildytą kūrinį dideliu pasitenkinimu ir plojimais.

Vietinė spauda aprašė plačiai A. Kuprevičiaus koncertų pasisekimą ir menišką išpildymą, vadindama jį «europiniu muziku» «žymiuoju virtuozu» ir kitais jam vertais epitetais. Gaila tik tai, kad muzikos kritikai nežinojo apie Čiurlionį, vadindami jį suomių muziku.

Du piano koncertus Kuprevičius davė per LT4 radijo stotį. Taip pat ir šie koncertai spaudos buvo tinkamai įvertinti ir išgirti.

Labai džiugu, kad ir svetimieji, kurie dažnai mėgsta tik savuosius pagirti, jo nepalyginama technika ir žaviu išpildymu yra nugalėti ir turi pripažinti, kad «lietuvis pianistas nepaprastai skambina».

ISTORINIS ĮVYKIS

Pagaliau ir Urugvajaus lietuviai turi savo radijo valandėlę. Rugpjūčio 5 d. ji buvo pradėta modernioje Norton CX 44 stotyje su ilga turiniga programa ir dalyvaujant deliam būriui vietos lietuvių.

Tikros lietuviškos radijo valandėlės reikalas Montevideo kolonijoje buvo jau senai pribrendęs ypač, kad «stalinciai» daryta lietuvių kalba ir rusišku turiniu jau visa eilė metų dumia tautiečiams akis. Dabar Urugvajaus lietuviai katalikai turės savo žodį kas sekmdienį 3,30 val. iš minėtos stoties. Reikja tikėti, kad šia programa galės girdėti ir Argentinos lietuviai, nes stotis yra stipri ir moderniška.

Atidaryme dalyvavo ir žodį pasakė Lietuvos ministeris Urugvajuje Dr. K. Grauzinis.

atimama teisė patiems tvarkyti savo vidaus reikalus, kaip jie mano esant geriausia.

Jūs turite pasiryžti energinai akcijai iškelti ir patiekti pasauliui faktus ir tiesą apie Lietuvą taip, kad Jungtinės Tautos pasiimtų pilną moralinę ir humanitarinę atsakomybę atstatyti Lietuvos nepriklausomybę.

(Congressional Record, Feb. 28 1951.)

jo bendradarbiai, lietuviškų organizacijų atstovai ir kiti. Ypač susidomėjimo sukėlė dr. T. Brenas graži apie Lietuvą kalba. Tas lietuvis bičiulis yra dienraščio «El Bien Publico» direktorius, parlamentaras ir garsus katalikų vadas. Šie kultūrinio laimėjimo kolonijoje nuopelnai ypač priklauso valandėlių organizatoriui ir jos direktoriui kun. V. Mikalauskui.

— Pranas Grybinas gyvenęs Australijoje Cootamundra mieste su Adolfu Vasiliausku važiuodamas motociklu susidūrė su kitu motociklu, kurį vairavo taip pat naujai atvykęs lenkas. Abu vairotojai, tame tarpe Pranas Grybinas užmušti vietoje, kiti tik sužeisti.

— Australijoje gyvenę broliai Jarašiai, mokyklinio amžiau berniukai, atliekamu laiku nuo mokyklos padirbėję ir šiek tiek užsidirbę, pasiuntė vieno svaro auką Tautos Fondui dar pasiūlydami, kad daugiau negalėtų pasijusti.

— Nesenai atvykęs į Kana-dą Jonas Norkus, kuris dirbo prie Montrėotio geležinkelio darbų, per nelaimingą atsitikimą buvo užmuštas vietoje.

— Dr. K. Grauzinis, Lietuvos atstovas Urugvajuje Tarp-tautinėje Diplomatinėje Akademijoje birželio 23 d. skaitė prancūzų kalba paskaitą apie Baltijos valstybių diplomatine ir juridine padėtį.

DAIL JONYNAS ATVYKS Į NEW YORKĄ

Iš Vokietijos pranešta, kad netrukus į New Yorką turįs atvykti dail. Jonynas, kuris jau perėjo visas emigracijos įstaigas.

Dailininkas paskutiniu metu buvo kultūros reikalų patarėjas prie prancūzų okupacinės valdžios, o ypač pagarsėjo savo pašto ženklais kurie Vokietijos pašto dar ir dabar tebėra naudojami.

— Jurgio Savickio novelių rinkinį «raudonieji batukai» išleido Gabija. Viršelį piešė dail. Adamkevičius. Spaudė «Darbininkas». Tiražas 1.500 egz.

— Vinco Jonyko eilėraščių rinkinys «Brangmens» jau baigtas spausdinti. Išleido Alka. Spaudė «Darbininkas». Tiražas 500 egz.

— Juozo Kėkšto eilėraščių rinkinys «Ramybė man» šio-

mis dienomis išeina iš spaudos. Tai ir bus šių metų knyga spaudos klubo nariams.

— Georgetown University biblioteka įsigijo lietuviškų knygų. Tai pirmosios tokios kregždės šioje mokslo institucijoje. Universitetas yra Washingtone.

2 metai Venezuelos lietuvių organizuotam veikimui

Šių metų birželio 21 d. sukako lygiai du metai, kai iš Venezuelos vidaus reikalų ministerijos buvo gautas leidimas veikti lietuvių Savišalpos Sajungai. Šią datą ir reikia laikyti oficialia Venezuelos lietuvių organizuoto veikimo pradžia.

Prieš tai įvykę susibūrimai laikytini paruošiamaisiais, per kuriuos išrinktas laikinasis komitetas buvo įpareigotas paruošti Sajungos bendruomenės įstatus, juos patiekti vidaus reikalų ministerijai patvirtinti ir išgauti leidimą veikimui bei suaukti steigiamąją Sajungos suvažiavimą, kaip Sajungos steigėjai - pirmūnai ypatingai pasidarbavo Stanevičius, Tumanas, Bieliūnas, kun. A. Sabaliauskas ir kiti. Tų asmenų dėka ir buvo gautas leidimas Sajungos veikimui.

Suaukus steigiamąjį suvažiavimą 1949 VIII. 21 d. pasibaigė laikinojo komiteto veiklos periodas. Suvažiavimą, kuriame dalyvavo Barquisimeto, Maracay, Caracas ir Valencia lietuvių atstovai buvo išrinkta Sajungos centro valdyba.

Labai svarbin faktas reikia skaičiuoti 1950. III. 12 Venezuelos Lietuvių Savišalpos Sajungos centro valdybos vienbalsį nutarimą įjungti į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Tas nutarimas buvo paskelbtas ištiesai visoje svarbesnėje laisvojo pasaulio lietuviškoje spaudoje ir tikėtina jog daug ku prisidėjo, kaip pavyzdys, kad kitų valstybių kolonijos juo pasektų.

Tas nutarimas susilaukė daug kritikos iš vietinių Venezuelos lietuvių taip vadinamų profesionalinių veikėjų, kurie teigė, kaip paaiškėjo iš paskutiniojo Sajungos atstovų suvažiavimo, jog toks įjungimas visai negalimas, nes Venezuelos įstatymai esą priešingi užsieniečių organizacijų priklausymui už jos ribų esantiems sambūriams. Tačiau, suvažiavimas, radęs, jog šis nutarimas yra ideologinės prasmės ir niekuo nenusikalsta mus priglaudusios šalies teisei, nutarė jį ir toliau palikti galiojančiu.

1950. V. 28 - per sekmines - įvyko pirmas Venezuelos lietuvių sąskrydis, kuriame dalyvavo keli šimtai tautiečių ir venezualiečių, kaip svečių. Sąskrydis dalyvavusiose paliko gražų įspūdį ir sustiprino bendrus lietuviškumo ryšius bei laimėjo visą eilę draugų venezualiečių tarpe.

1950. X. 28-29 dienomis įvyko antrasis Sajungos atstovų suvažiavimas Maracay mieste. Naujojo centro valdybon išrinkti Venckus, Bieliūnas, Neniskis, kun. A. Sabaliauskas ir Kukanauza.

Tas suvažiavimas nutarė Sajungą, prisiderinant prie PLB nuostatu, pavadinti Venezuela Lietuvių Savišalpos Bendruomenė.

Bendrai paėmus, Venezuelos lietuvių organizacinis sambūris atliko milžiniškos reikšmės darbus negausios kolonijos gyvenime. Per trumpą dviejų metų laikotarpį suspėjo taip įgyvendinti susiorganizavimo ir susiklausymo min-

ti, jog 1951. V. 13 įvykęs jau tradiciniu tampa šis II tautinis sekminių sąskrydis pasireiškė darniu lietuviškų gretų paradu, tautinėmis vėliavomis, tautiniais rūbais ir lietuvišku skautų daliniu Maracay miesto venezualiečių visuomenė ir spauda išreiškė pasigėrėjimą, laikydami lietuvius vienaus pavyzdingiausiu emigrantų ir kultūringiausiu europiečiais.

Be to, centro ir apylinkių valdybos surengė visą eilę minėjimų, subuvimų, išvykų, surinko žymių aukų tautos Fondui, ir Vokietijos bei Austrijos lietuviams ligoniams šelpti.

Paminėti verta, jog suorganizuotos 4 lietuviškos sekma dieninės vargo mokyklos, kurias lanko nemažas atžalyno skaičius, jose pasisemias taip lietuviškumo išlaikymui reikalingų lituanistinių žinių ir mokymasis reikšti savo mintis taisyklinga tėvų kalba.

Iš dabar veikiančių 4 bendruomenės apylinkių, pačia veikliausia apylinke reikia laikyti Caracaso apylinkę, nes ji sugebėjo aukų ir talpas būdu pasistatyti nuosavą vargo mokyklą, įkurti tamajai - skolinamąją kasą, gauti valstybiniam radijui leidimą nuolatiniams lietuviškoms valandėlėms.

— Baltimorėje yra žymi Amerikos dailės Akademinė. Joje studijuoja daug studentų iš visų Amerikos kraštų. Joje sėkmingai baigė antrus mokslo metus vienas lietuvis tremtinys Donatas Buračas. Jis yra skulptūros reprezentacinėje klasėje ir atleistas nuo mokesčio už mokslą.

Pažymėtina, kad Donatas Buračas šiemet vėl laimėjo 100 dol. premiją už pripažintą geriausią skulptūrą darbą «Lozorias prisikėlimas iš numirusių».

Donatas Buračas iki pietdirba akmenų apdirbimo imonėje kaip darbininkas, o tiktai po piet lanko akademinę.

Be to, jis dar aktyviai dirba vietos lietuvių visuomeniniame darbe, kaip ateitininkas. Taigi, skulptūros menui jis skiria tik išvargusias savo jėgas. Bet jo tvirta valia, kietas darbas ir meno mūza vis tik laimi.

— Geografas A. Bendorius parengė vadovėlį, pavadintą «Lietuva - kraštas, tauta, kultūra». Įvadą parašė prof. K. Pakštas. Bendradarbiavo prof. A. Kučas, prof. J. Kuprionis ir kiti. Kalbą taisė Pr. Naujokaitis.

Toje knygoje bus apie 100 paveikslų. Toks leidinys yra labai reikalingas vargo mokyklai ir labai sva. bu. ji ko greičiausiai išleisti.

— Tėvų pasionistų leidžiamas mėnesinis žurnalas «Sign», moderniškai redaguojamas ir puikiai iliustruojamas, dažnai dooda vienos ar kitos šalies aprašymus iš už geležinės uždangos.

Birželio mėn. jis paskyrė ilgą straipsnį apie Lietuvą. Straipsnis pavadintas «Lietuvos kalvarija». Jį parašė prof. Thadeus Tuleja, dėstą istoriją šv. Petro kolegijoje, Jersey City. Straipsnis yra išsamus, nupasakoja visą Lietuvos tragediją ir katalikų bažnyčios persekiojimą. Jis iliustruotas keturiais vaizdais: nu kankinto dr. A. Gudonio šurp-pia scena, Vilniaus katedra, lietuvių vaikučių pamaldomis Vokietijos DP stovykloje ir VLIKo pirmininko M. Krupavičiaus ir Sidzikausko atvaizdu.

SOPAS PRONTAS

PRONTAS EM 5 MINUTOS

PALADAR CASEIRO

HELIO

KOREJOS KARAS

Po keturių savaičių pertraukos komunistai imasi iniciatyvos pradėti derybas paliaubų reikalu. Kol kas vyksta tik pasikeitimas notomis tuo klauaimu.

UNO atstovai yra pasiruošę derėtis, žinoma, tais pačiais pagrindais, kurie anksčiau vykusiuose pasitarimuose buvo išdėstyti.

Viena iš priežasčių verčianti komunistus pradėti derybas yra nuolatinis UNO aviacijos bombardavimas strateginės reikšmės turinčių vietovių komunistų fronto užnugary.

Taip pat San Francisco konferencija ir ruošiamas tautos sutartis su Vokietija verčia komunistus persvarstyti savo užimtą poziciją tarptautinėje politikoje.

VISAME PASAULYJE

Japonijos-Formozos sutartis

Japonijos politiniuose sluoksniuose kalbama, kad Tokio vyriausybė greitai laiku pasiūš savo atstovą prie nacionalistinės Kinijos vyriausybės Formozos saloje, tikslu tartis pasirašyti taikos sutartį.

— Gen. De Gaulle Atlanto

paktą vadina mitu, svajone, kuris Prancūzijai tik kenkia. Svetimšaliai, o ne prancūzai diktoja Prancūzijos užsienio politiką, sako gen. de Gaulle.

Anksčiau de Gaulle yra siūlyęs tiesioginį Prancūzijos susitarimą su Vokietija. Taip pat nepritaria ir Europos kariuomenei.

Kadangi de Gaulle yra opozicijoje, tai visai natūralu, kad kritikuoja vyriausybės politiką ir siūlo visokius sumanymus už kuriuos jam nereikia

intis bet kokios atsakomybės.

— Prezidentas Trumanas savaitiniam pranešime spaudos atstovams pareiškė, kad Amerika ieškos susitarimo su Rusija. Bet tuo pačiu ir didins savo ginkluotą jėgą, kad padaryti susitarimai būtų vykdomi.

Ligi šiol, anot prezidento, Trumano, padaryti su Rusija susitarimai buvo nedaugiau, kaip gabalėlis sudraskyto popierio. Laisvas pasaulis šandien turi remtis ne diplomatais, bet jėga.

— Rio de Janeiro uoste sprogo vienas prekinis laivas atvežęs medį iš Paranos estado. Nuostoliui siekia pus-trečio milijono kruzeirų. Žuvo vienas darbininkas.

— Valdančioji Anglijoje darbiečių partija turi mažą persvarą, sprendžiant painesnius krašto klausimus su beveik tiek pat balsų turinčia opozicija, kuri stato pavojų vyriausybės pastovumui. Todėl yra numatyta šis parlamentas kaip pranešė ministeris pirmininkas Atlee, bus spalio 5 d. paleistas, o nauji rinkimai

įvyks ateinančio mėnesio 25 d. Naujai išrinktas parlamentas susirinks jau spalio 31 d. Dabartiniame parlamente darbiečiai turi tik 16 atstovų daugiu, o parlamente yra 625 atstovai.

Tų rinkimų metu viena ar kita partija tikisi laimėti didesnę persvarą, kad galėtų lengviau valdyti.

Dėl parlamento paleidimo prisidėjo ir sunki krašto ekonominė padėtis. Taip pat negavo vyriausybė reikalingos paramos iš Amerikos, kaip buvo tikėtasi.

— Trečiadienį išėjęs iš Belo Horizonte keleivinis traukinys Joao Aires stotyje užvažiavo ant ten stovėjusio prekinio traukinio.

Susidurimo pasekoje buvo užmuštas 21 keleivis ir virš šimto sužeistų, iš kurių 40 labai sunkiai.

Nukentėjusieji beveik visi yra kolonistai, vykusieji iš Brazilijos siaurės į São Paulo estađą darbams fazendose.

— Maskvai nepavyko sutrukdyti ar bent nudelsti Japonijos taikos sutarties pasirašymą. Dabar visą savo dėmesį ir propagandą Kremlius užkinkė, kad sutrukdytu pasirašyti panašią sutartį su vakarų Vokietija.

Yra varoma propaganda, jog Vokietijos apginklavimas reiškia karo provokaciją.

Mirga Marga...

— Vilniui Vaduoti Sąjunga kadaise Lietuvoje buvo paskelbusi populiarių šūkių: «Blai-vūs būdami — Vilnių atgau-sime!»

— Lietuvių Dienoje Čikagoje, programos vedėjas po gražuolių kontesto nuo «steičiaus» per mikrofoną taip paskelbė: «O dabar visi eikite gerti! Galite nusigerti tiek, kad voliotumėtės. Nebijokite, čia nieko blogo, tai bus tik «patriotiškas darbas»...»

(Kažin, ar tuo momentu Vyskupo Valančiaus kaulai grabe neapsivertė?...)

Taigi... blaivūs būdami praradome netik Vilnių, bet ir Lietuvą... Dabar galime pamėginti pagal naują šūkį: «Girti būdami — atvaduosime Lietuvą!»

Ištikrųjų, gal seksis?...

— Rytų Vokietijos komunistinė valdžia moterų profesijas sulygino su vyrų ir moteris paskyrė darbui laivuose. Tos undinės - moterys jūrininkės - ant laivo denio jaučiasi nejaukiai.

Iki šiol jos dirba tik žvejų laivuose. Kai trūksta tinklas ar kyla audros, jos visai netenka pusiausvyros. Komunistų partijos spauda puola tokias moteris ir reikalauja, kad atsisakytų visokių prietarų ir laivuose laikytųsi drašiai ir ištvermingai.

Jirdies Rūmai

Fragmentas iš Algirdo Margerio naujai išleisto romano.

Išėjęs iš ligoninės, advokatas Raljauskas tiesiog pasuko į firmą Lea, Moses & Pick, attorneys at law. Ten tuo tarpu rado tik vieną Pickų, kuris rūkė cigarą, smagioj kėdėj smagiai atsilošęs ir kojas aukštai ant rašomojo stalo susidėjęs. Abudu — reikia tiesą sakyti — visai dzentelmeniškai, kolegiskai, kaip aukštos profesijos vyrams tедера, prisistatė ir pasisveikino, karštai paspausdami vienas antram ranką. Iš pat pradžių — ko juk ir reikėjo tikėtis — vienas antru nepasikliovė, nes kažkokia atsargos slaptuma juodu skyrė. Bet tučtuojau apsiprato ir pradėjo visai imtymų pasikalbėjimą, atseit būtiniausių tuo tarpu reikalų aptarimą bei svarstymą. Ir kadangi Amerikoje laikas yra grynas pinigas, tai juodu ilgai negaišdami nusprendė, kad kaip paprastai tarp gudrių, apšukrių ir išmaningų kolegų priimta — reikia veikti bendrai.

«Byla labai gera, gal būt, ir pelninga, tik, žinoma, reikia derintinio darbo», abiem sykiu smilktelėjo šita mintis ir galvoje, ir širdyje.

O kadangi tokiose painiuose reikaluose ką vienas žino, būtina turi žinoti ir kitas, tai lietuviškas vis advokatas Raljauskas, alias Rall, tuoj pradėjo pasakoti advokatu žydai Pickui, alias Pick, ką jis apie savo tautietę Burkelienę alias Burck, žinąs ir manąs.

«Missis Burk yra gera moteris, turi gerą krūvą pinigų, bet — bet», pradėjo lyg ir mikčioti advokatas Raljauskas, «kaip ir visos prisiekusios grindokos, nežino, kur jų dėti ir kaip juos laikyti. Dar blogiau su ja dabar, kai pasipynė jai po kojų, iš kažkur atsibastęs kažkoks svieto parėjūnas, sako, chroniškas kortininkas ir šiaip jau valkataiškių pomėgiu žmogiukštis, vardu, rodos, Tomas, ar Tomukas. kaip ji jį vadina. Bet, matyt, smalsus, apdairus ir gražus, kad babą tuoj nutvėrė, kaip sakoma, už pačios širdies. Supranti šveikas — ji pamilo jį».

«Šiaip», lengvai prasišypsojo ir arčiau Raljausko palinko Pickus.

«Ir šiaip, ir truputį kitaip, tamsta. Ji tiesiog beprotiška» pamilo jį. Bent man taip atrodo, nes tik apie jį tekalba ir viską atiduoti jam žada. Labai būtų gaila, kad tiek pinigų nueitu niekais...»

«Hm...» truktelėjo nosim Pickus. «Reikia ką nors daryti, kad tie pinigai nežūtų.»

«Taigi tik dėl to aš čia ir atėjau.»

«Fain.»

«Nes girdėjau, kad tamsta keti iškelti jai bylą.»

« Taip, Mister Rall.»

«Už sužeidimą kažkokios moteriškės.»

«Katrės Bubuliauskienės.»

«Taip, Mister Pick, Katrė Bubble ar Bu-bu-bubuliauskienės, — aš, nors ir pats esu lietu-

vis, bet tų sieksnių pavardžių išarti lengvai negaliu.»

«Deja, Mister Rall, o kas ta Katrė Bubble per viena?»

«A, Mister Pick, gėda ir šnekėti. Bet kas reikia, tai reikia pasakyti. Sako, kažkokia šaldra, iš Čikagos, nuo savo vyro pabėgusi su savo įnamiu ir šešeta mažų vaikų palikusi, ir apskritai sako, labai abejotinos doros moteriškė, tariant, iš visų pusių, kur beimsi.»

«Ji pasirašė ant teisinių popierių, ir dabar jos sužeidimo reikalas yra mano rankose, Mister Rall.»

«Tai labai gerai, Mister Pick. Tik reikia žinoti, kad tam svieto basiūndi. Tamui, netektų visi Missis Burk pinigai.»

«Čia ir yra, Mister Rall, viso reikalo širdis.»

«Ir aš galvoju, Mister Pick, ar tik nebūtų geriau, jei tamsta bylos nekeltum prieš Missis Burk.»

«Tai priklauso nuo...»

«Suprantu, suprantu, Mister Pick... Missis Burck yra mano sena klientė, tiesa, labai kieta, bet...»

«Ji tą moteriškę suvažinėjo sužeidė, rodos, nepagdomai, tai lengvai neišsisuks.»

«Žinoma, kad ne. Todėl aš čia ir atėjau.»

«Fain.»

«Aš tik manau, ar nebūtų geriau, kad be bylos ją paspaudus?»

«Jeigu ne per daug «kieta», kaip tamsla sakai.»

«Kietumo kieta, kaip titnagas — lietuviškai tariant, bet ir baili.»

«Oo.»

«Kai suuos bylą ir teismą, tai...»

«Tai suminkštės», plačiai nusišypsojo Pickas.

«Vis dėl to, man regis, kad geriau bylos prieš ją nekelti.»

«Tik «paspausti», kaip tamsta sakai.»

«Tik paspausti.»

«O jei kariais nesiduotų spaudžiama?»

«Tada, žinoma, iškelti bylą.»

«Iškelti bylą ir prieš bylos įvykimą dar geriau paspausti.»

«Taip ir padarysiva, jei reikės.»

«Taip, žinoma. Negi leisiva, kad kažkoks padauža paglemžtų visus jos pinigus.»

«Niekados! Tai būtų skriauda ir jai, ir mums.»

«Aišku. Ir jūs, Mister Rall, nueikite pas ją nedelsdamas ir išdėstikite visą reikalą kuo aiškiausiai.»

«Aš tatau padarysiu, gal būt, šiandien ar rytoj, Mister Pick. Iš pradžių, žinote, mėginasiu labai gražiai, švelniai, kaip gerai, senai savo klientei, reikalą išdėstyti ir pagaliau patarį geroju taikytis, sakau, be teismo.»

«Taip geriau, jei tik bus sukalbama.»

«Jei ne, tai reikės baimės gerai įvaryti,» mirktelėjo Pickui Raljauskas.

«Fain,» plačiai nusišypsojo Pickas, lygindamas ūsus piršto galu.

«Kas reikės padaryti, bus padaryta, Mister Pick. Juk negalima leisti, kad tokia riebi zuvelė

visa patektų į to padaužos rankas.»

«Oi, ne, ne, Mister Rall. Kaip mane gyvą tamsta matai, ne.»

«Juo labiau, kad Missis Burk neturi apdraudęs net nuo nelaimingo atsitiko su savo automobiliu, nei nuo atsakomybės užgautiems.»

«Oo. Jei turėtų apdraudą, tada visas reikalas būtų daug painesnis, nes reiktų grumtis su apdraudęs kompanija.»

«Žinoma. Tada ir byla galėtų patekti į laikraščius.»

«O «gailastingosios bobelės» imtų verkšlenti.»
«Tada ir tai pasileidusiai kvailai bobai iš Čikagos tektų daugiau, negu mums.»

«Aišku kaip diena.»

«Todėl ir turiva gauti iš jos pinigų be bylos ir teismo.»

«Tik gerai sveikas įbaugink ją, sakau, ligi kaulo smegenų. O kai bijos tada duos.»

«Paskui pasi... pa-pa-pasidalysiva», pradėjo mikčioti ponas Rall,»

«Fain», lingavo galvą Pickus.»

«Paskui tuos popierius, kuriuos ji tamstaiparasė, tamsta šunaikinsi.»

«Tik tada, kai pinigai bus mano rankose, prikando ponas Pickas lūpa.»

«Matote, Mister Pick, Missis Burk yra mano sena, gera klientė, tai man būtų labai nemalonu, jei turėtų jinai jaustis bei rūpintis, jog dalykas nėra visai baigtas, jog tamsta gali, kada tik norėdamas, prie jos prikipti.»

«O, Mister Rall! To nebos. Mudu abudu padarysiva taip, kad ir vilkas bus sotus, ir ėriukas sveikas. Juk Missis Burk pinigų turi, ir ar velnias iš jos visus ims? Ir ar gaus, jei ir norės?»

«Tai jau ne, Mister Pick.»

«Fain.»

«Fain, Mister Pick. Tik dabar man atėjo į galvą ta moteriškė, kurią Missis Burk suvažinėjo. Ką su ja padarysiva?»

«Turėsiva kiek primesti.»

«Aš ir taip manau.»

«Neatrodo, kad būtų visai kvaila, nes kai reikėjo parašą išgauti, oi, oi.»

«O man su Missis Burk visai nesirašė.»

«Nesirašė?» kreivai šyptelėjo Pickus.

«Atrodo, kad ji ir tikros savo pavardės nesaisako. Daugiausia tyli. Ką aš apie ją sužinojau, tai viską iš to svieto perėjūno, kuris sakosi ją Čikagoje gerai pažinęs ir žinojęs tik kaip Missis Nosisius arba kitaip Nosiene.»

«Aa, Mister Rall. Primesiva kelias dešimtis dolerių, ir tegul eina sau po velnių.»

«Gerai tamsta sakai.»

Daugiau kalbėtis juodviem neberekėjo, nes reikalas buvo visai paaikškėjęs. Dabar terekėjo tiktai veiklos.

Taigi juodu labai draugiškai, kaip tikri profesionalai, aukštojo mokslo vyrai, geri tautiečiai — lietuviai Raljauskas nuo Nemuno, o žydai Pickus nuo Jordano krantų — atsiveikino, palinkėdami vienas antram viso geriausio ir — pelningiausio...

Vienažinskis

KAIPGI GRAŽUS

Kaipgi gražus gražus žolynų darželis,
Pilnas jau prisėtas gražių rūtelių
Dailiai aptvėrė mano brolelis,
Užtat jam vainiką nupint ketinu.

Mano žolynai žydėti pradėjo,
Kokia man linksmybė, kas gal apsakyt,
Tartum svieta skarbus kas man pažadėjo
Vien tik širdį traukia, kad jie pamatyt!

Žydi man lelijos, žydi pinavijos,
Žydi ir jurginai ir jokubėliai!
Žydi gvazdikai, žydi ir žirniukai,
Žydi šalavijos ir čebatėliai.

Žydi man razetos, žydi mano mėtos,
Žydi mano rožės - tiliponėliai,
Žydi mano rūtos, žydi ir nasturkos,
Žodžiu... jau pražydo visi kvietkeliai!

O aš mergužėlė visų kvietkų ponija,
O karalaitė tarp visų žiedų!
Giedu daržely jaunystės stone,
Dar aš nesuprantu vargų ir bėdų.

Čia lakštingalėlė, meilingas paukštelis,
Gieda po darželį kožną rytelį,
Kožną rytelį, kaip teka saulelė,
Rasa po žolynus, kaip perlai rieda.

Man ramus vėjalis nuo žolynų pučia,
Kaipgi gardžiai kvepia mano darželis,
Norint nuvargus ar nuliūdus būčiau,
Čia mane prakalbin kožnas kvietkelis.

Žydėkit kvepėkit, jūs mano kvietkeliai,
Tegu skaisčiai žiba jūsų grožybė!
Tegul kožnas žino ir tegul išmano,
Kam jus sutvėrė Dievo galybė.

Vienažinskis

Ilgu man ant svieta

Ilgu, ilgu man ant svieta!
Nors, ko reikia, visko yr,
Tartum spaudžia ranka kieta,
Verkt nenoriu, ašaros bir...

Ilgu, vien ką dūšia laukia,
Prieteliaus - tas yr, žinau,
Gal prie meilės širdį traukia,
Aš ir, meilę pažinau.

Ir mylėt užsižadėjau,
Gana mūkas vien kentėt,
Ir pirštus kryžium sudėjau,
Gana, gana jau mylėt...

Ilgu man per visas dienas,
Jau taip amžius reiks kudiūt,
Visur esu vienat vienas,
Nieks negal man nuramint.

Visur ilgu, visur liūdna,
Norints visi linksmai šnek,
Kur tik einu - visur liūdna,
Tartum dūšia šalin bėg:

Žmonės širdį jau užgavo,
Kur man dūšia beprigus?
Jei nulėks prie Dievo savo,
Ten tikrai neilgu bus,

Tremtinių Daina

(Pargabenta iš Sibiro)

Pavasarij paukščiai į tėviškę grįžta...
O mes ar sugrįšim kada,
Praeis mūsų dienos, brangioji jaunystė,
Širdv pasiliks vien skriauda.

Gyvenimas eina už plieninių grotų,
Bet jis nebe tas, nebe tas...
Visa Lietuva atsidūrė Sibire
Ir kas ją į laisvę išves?

Dievuliau brangiausias, už ką tiek kenčiu,
Kam draudžia tėvynę mylėt?
Nejaugi brangios, laisvos Lietuvos
Neteks mums daugiau jau regėti?

Pavasarij paukščiai į tėviškę grįžta...
O mes ar sugrįšim kada...?
Tai kas mūsų dienos, tai kas mūs
jaunystė,
Jei tėviškėje laisvės nėra,

A. Tyruolis

DIDINGAS GROŽIO VAIZDAS MAN PO KOJŲ

Didingas grožio vaizdas man po kojų,
Dedas kalnų sauleidėje tykliai.
Tu kaip kalnų kristalas spindulioji,
Manoji žeme, toliuose palikus.

Menu kaip, tau myluojant ten, ne kartą,
Mane vyliojo slaptos tolių šalys,
Ilgėjau kalnų, ką man pratartų
Širdin jų paslaptingos amžiu galios.

Dabar tu man šalis paslaptingoji,
Kur slypi didžiavertis grožio burtas:
Tave dienoj menu, naktį sapnuoju.

Užgęsta saulė už kalnų nukritus
Ir ima didelės pašvaistės kurtis
Ir susiliet su mano žemės rytu.

ANT KALNO GLUOSNYS

Ant kalno gluosnys,
Pakalnėj šulinys,
Tėn stovėjo mergažėlė
Pati sau viena.

Jojo bernelis
Žirgelio girdyti:
Sustok, palauk, mergužėlė
Duok žirgui vandens:

Negaliu stovėt,
Su tavim kalbėt,
Šalta rasa, o aš basa,
Nušals kojelės.

«O-1, O-2, O-3, O-4», kaipo Stalino gyvo-
(57) sios kopijos, savo pirmąją, antrąją, trečią-
ją ir ketvirtąją vietą gavo pagal pirmeny-
bę už fizinį panašumą į patį Kobą.

«Zero-1» anksčiau vadinosi Mazepa, ir buvo
vieno Kazachstano kazokų atamano sūnus. Jo mo-
tina buvo gruzinė nuo Tekero krantų, kurią sena-
sis Mazepa būdamas jaunas pamatė savo kelionė-
je į Kaukazą, išimylėjo pavogė ir vedė. Mazepa
augo laukuose, tarp vėjų ir arklių, buvo narsus
raitelis, paveldėjo iš tėvų smarkų būdą, ir žadė-
jo būti garbingas atamanų ainis. Jau pirmajame
pasauliniame kare vadovavo kazokų šimtinė, ir su
garsiuoju Hadži Muratu dalyvavo žygyje į Kurdis-
taną, prieš turkus.

Deja, išgalėjus Rusijos bolševizmui, jo arklių
kaimenės ir ganyklos buvo nusavintos, ir ten ta-
po įsteigtas valstybinis žirgynas. Jis gi pats, kai-
po pulkus arklių žinovas buvo priskirtas ten pat,
arklių prievaizda. Iš atamanų garbės neliko nie-
ko... jei neskaityti to, kad tai žmonei buvo duotas
«Kazachstano Stalino žirgyno» vardas. Kai ten au-
ginti žirgai gaudavo sovietiškas premijas, jo ben-
dradarbiai gnybteldami į Mazepos panašumą su
Stalinu, pabrėždami sakydavo:

— «Stalino» žirgai patys geriausi Rusijoje...
— tai Mazepa perbraukdavo delnu per savo stora
nosį, atkišdavo smakra, ir atsakydavo:

— Tegyvuoja draugas «Stalinas»... — ir ma-
nydavo apie save patį.

Kada dabar Kremliuje Omayev'as aiškino Ma-
zepai vaidybos reikalus, jis mokino jį taip pat,
kaip «staliniškai» elgtis, ir kaip atsakinėti:

— Sakysime, jūs jau gerai vaidinate draugą
Staliną. Jums reikia išpildyti savo rolę «Sovkino»
filmoje. Bet jus pamato minia; palaiko jus už tik-
rąjį Staliną ir šaukia ovacijas. «Tegyvuoja drau-
gas Stallnas!» Ką jūs atsakytumėte?...

— Atsakyčiau: tegyvuoja Stalino žirgynas
Kazachstane! Tris syk «ura!» — pasakė Mazepa.

Žiopy! Čia teatras, o ne arklydės! — riktėlė-
jo susierzinęs Omayev'as.

— Čia teatras... aš - ne jis, jis - ne aš! «Ūra»
abiemi! — bandė pataikyti Mazepa.

— Nu, ir kvailas tul! Reikia atsakyti šitaip:
«Tegyvuoja revoliucija!» — mokino Omayev'as.

— Gerai šneki!... liaudis darys revoliuciją...
ims šaudyti... norės nuverst draugą Staliną... ir
tas «Stalinas» turėsiu būti aš! Ačiu už malonę!
Jei norite revoliucijos - vaidinkite patys... Aš jau
geriau vis šauksiu «tegyvuoja draugas Stalinas»...
kaip seniau žirgyne, — spyrėsi Mazepa ir atsi-
sakinėjo prišaukti revoliuciją. Jam kilo įtarimas,
kad Omayev'as jį painioja į pavojingą reikalą.
arba nori padaryti iš jo atpirkimo ožį. Omayev'as
įtikinėjo vienaiip, o Mazepa viską nuginėydavo
savaip.

— Jūs čia su manim durnių voliojate, drau-
gas, — jam tiesiog į akis kartą pasakė Mazepa.

— Jei jums reikia susukti į filmą drauga Staliną,
tai ir sukut jį patį. Jis geriau nuduos pats save,
negu aš!

Tik po to, kai Omayev'as tris dienas palaikė
Mazepą be maisto ir sustabdė kambario venti-
liaciją «O 1» nusileido ir vėl kankinosi, mokinosi
vaidinti ir kalbėti «staliniškai».

Panašiai kaip Mazepa, ir kiti trys panašuo-
liai turėjo pereiti savo asmenybės užgesinimo ir
apgaulingos vaidybos kursą, kad pavojingose va-
landose galėtų pavaduoti Staliną, apgauti minias
ir galimų pasikėsintojų akį.

Vos vieniems metams praslinkus, antrininkas
Mazepa gavo suvaidinti savo pirmąjį ir paskutinį
pasirodymą Stalino vietoje.

Artinosi 1-ji gegužės ir visa Maskva ruošėsi
mitžiniškam paradui. Kariuomenė, šarvuočiai, or-

ganizacijos ir darbininkija rengėsi pražygiuoti pro
tribūną Raudonojoje aikštėje, o viršum turėjo pra-
skristi karo lėktuvų eskadrilės.

Stalinas daug dirbo ir peržiūrinėjo iškilmių
programas ir priiminėjo pranešimus, liečiančius
būsima šventę bei jo saugumo patvarkymus. Dirb-
damas labai daug rūkė ir vėlai nuėjo pamiegoti.

Yos tik atsigulė, tuoj ir užmigo. Būdamas nu-
vargęs ir turėdamas nuo didelio rūkymo išdžiū-
vusią gerklę, kai tik atvirto aukštelininkas, tuoj
pradėjo nepaprastai knarkti. Jis tiek garsiai knar-
kė, kad Rozai ėmė sapnuotis, jog ji matanti ir gir-
dinti, kaip per Raudonąją aikštę krikdami moto-
rais pravažiuoja raudonosios armijos taakai. Vie-
nas tankas sustoja rikiuotės priešakyje ir iš savo
pabuklų pradeda šaudyti į tribūnoje stovintį Stali-
ną. Roza taip išsigąsta, jog net iš miego pabun-
da, bet vis dar tebegirdi tą tankų tratėjimą. Ji
jau nori klykti, šaukti... bet laiku susipranta, ir
tikta pradeda kratyti Joskė, kad tas pasiverstų
ant šono, ir nustotų kriokti. Nuo to jos purtymo
ir pats Stalinas pradeda sapnuoti. Jam rodos, kad
jis stovi tribūnoje, pačioje aukščiausioje ir gar-
bingiausioje vietoje. Viršuje skrenda bombonešiai
ir šeši akrobatiniai lėktuvai mėlyname danguje
rašo dūmais jo vardą. Tik staiga pradeda kristi
pirmąją jo vardo raidę rašęs lėktuvas, nepabai-
gęs «S». Jis krinta vis žemiau ir arčiau, kol atsi-
muša į tribūnos apačią ir pradeda degti. Tribūna
nuo smūgio siūbuoja, ir jam rodosi, kad jis kartu
ritasi žemyn ir griūva, kol Rozos verčiamas ant
šono, pabunda ir pradeda keiktis.

— Tu nesikeiktum, o drebėtum, jei tu žino-
tum, kokį baisų sapną aš apie tave sapnavau!...
— sako Roza, ir papasakoja apie tanką pasikėsini-
toja. Staliną paima neramumas, ir jis papasakoja
savo sapną.

Roza pasibaisėjusi tokiais sapnais prašo Jos-
kė būti atsargiam, atsargiausiam... tikriausia tai
ne prieš gerą! Stalinas neatsako nieko, tyli, guli,
bet antru kart negali užmigti. Taip jį patį pavei-
kė tas dvigubas ir negeras sapnas. Roza taip pat
negali užsnusti iki pat ryto. Kai atsikėlęs Stalinas
nori pradėti ruoštis parado priimti, Roza puola į
isteriką, ir rėkdama prašo Joskė šiandien neiti į
tribūną.

Stalinas vis dar nesiryžta, bet kovoti prieš
savo prietaringą baimę ir Rozos aimanavimus,
jam ši kartą per daug. (B. d.)

MARTINS & ŠIMKUS BAR e CAFÉ do POVO

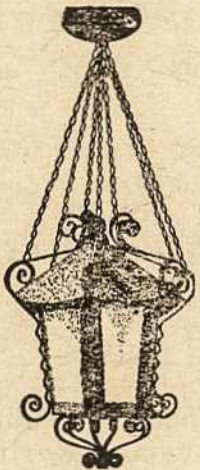
55 AVENIDA PAIS DE BARROS, 55

MEKANIKOS DIRBTUVĖ

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mėstą.

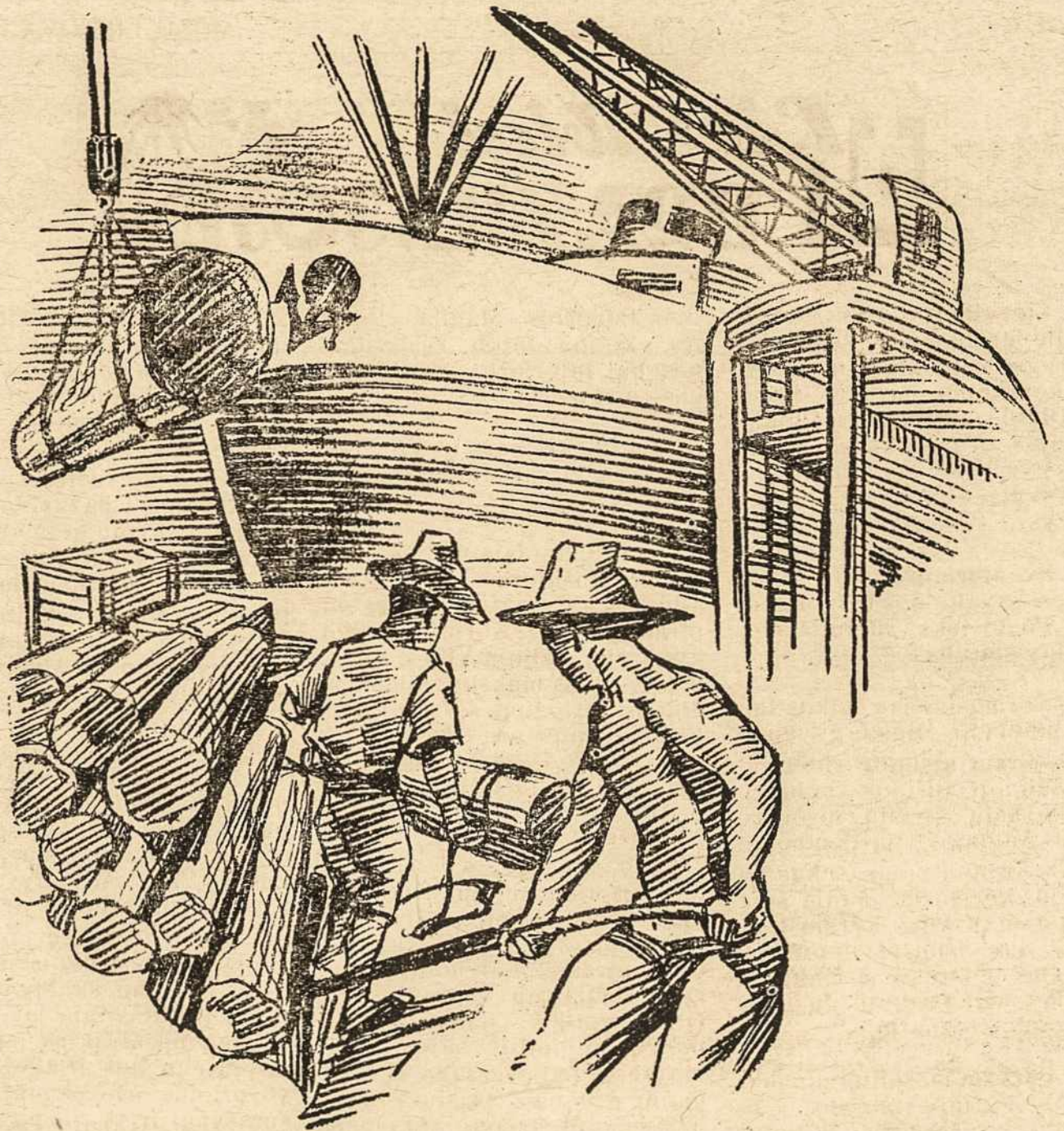
Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS

Telefonas (recados) 3-0710

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

MADEIRAS DO BRASIL

PERES & PRANAS LTDA.

IMPORTAÇÃO — EXPORTAÇÃO

Escritorio: — Av. Churchill, 94 — 11.º and. — sala 1110 — Rio de Janeiro
Fones: 52-0229 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Ca. Ltda. — Leopoldina — R. Providencia, 71
Jother Peres de Resende — São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado — Nanuque, Minas

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 275 — 7 AND. — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Ar jau aplankei CASA SPRINDYS & CIA.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — S. PAULO — VILA ZELINA

Kur galima gauti pačių naujausių ir įvairiausių rūšių prekių. Čia gali pirkti batų, skrybėlių, elektros gaminių, statybos medžiagos, ir visko, kas reikalinga Jums ir Jūsų namams. Čia pirksi pigiau ir geresnės rūšies prekę. Didelis pasirinkimas radijo aparatų, radijo vitrolų. Čia taip pat yra radio laboratorija įrengta pagal naujausius technikos reikalavimus, vedama prityrusių specialistų, atlieka visus taisymo ir reformavimo darbus. Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai, Taip pat batukai moterims ir vaikams. Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526

Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RĄSTINĖ:

Rua Javaés 719

São Paulo

SOPAS PRONTAS HELIO

PRONTAS EM 5 MINUTOS
PALADAR CASEIRO

Foto-Studioja "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė papildiniams tamsiuose tonuose ir sepiu, spalvinimui aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

ALIO! ALIO! Vila Anastacio! CASA KAROLIS STUOKA

Rua Martinho de Campos, 459. — Naujai Atsidarė

Visi bėga tekini

Jauni ir seni

Batus gaus visi

Kaina labai pigi!!!

įvairiu rūšių batai — vyrams, moterims ir

vaikams — fabriko kainomis.

LIETUVIAMS NUOLAIDA!...

VIENTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835

TELEFONES: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967

SÃO PAULO

